

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 5C/14/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213225839
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Jačková Sziegel
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2014:2213225839.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Dunajskej Strede pred sudkyňou JUDr. Máriou Jačkovou Sziegel v právnej veci žalobcu : E. O. Q..A., A. A. A. W. X, K., T. : XX XXX XXX, zast. advokátom JUDr. Alanom Strelákom, advokátom, so sídlom Na vršku č. 12, Bratislava, proti žalovanej : Q. M., G.. XX.XX.L., K. A. Č. XXX, o žalobe na zaplatenie istiny 825,- € s príslušenstvom takto

rozhodol :

Určuje sa, že zmluvná podmienka dojednaná v obchodných podmienkach k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX J. V. XX.XX.XXXX v bode 3 kde si zmluvné strany dohodli, že pokiaľ dlžník/ spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa článku II. Zmluvy o úvere je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/ spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 3,1% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov, a to za každý aj začatí mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej sumy. Zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky. Zmluvné stany sa dohodli, že veriteľ je oprávnený účtovať dlžníkovi/spoludlžníkovi účelne vynaložených nákladov za úkony spojené s vymáhaním dlžnej sumy pred začatím súdneho alebo rozhodcovského konania vo výške 20% z poskytnutej istiny najmenej však 67,-- eur ktorá nepodlieha vyčítaniu je neprijateľnou zmluvnou podmienkou z dôvodu ktorej je neplatná.

O trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

odôvodnenie :

Žalobca sa žalobou došlou na tunajší súd dňa 19.12.2013 domáhal zaplatenia pohľadávky 825,00 € s príslušenstvom na tom právnom základe, že medzi ním a žalovanou bola dňa 6.5.2011 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere pod číslom XXXXXXXXX, ktorou poskytol úver vo výške 600,-€ za odplatu 228,- € , čím sa zaviazala žalovaná vrátiť dlh v 13-ich mesačných splátkach tak, že prvé tri splátky vo výške 3,-€ a ďalších 10 v mesačných splátkach vo výške 81,90 € so splatnosťou prvej splátky 10. deň po uzavretí zmluvy a každej ďalšej až do úplného zaplatenia 30.deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Pre prípad porušenia podmienok vyplývajúcich zo zmluvy platiť splátky riadne a včas bola dojednaná zmluvná pokuta podľa bodu 3. Obchodných podmienok vo výške 3,3% z istiny úveru a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania, až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky so splatnosťou , keď sa dlžník dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky. Takto výška zmluvnej pokuty uplatnená žalobou bola vo výške 138,60 €, t.j. 3,30% z 600,-€ v celkovej výške 19,80 €, za sedem mesiacov omeškania od septembra 2011 do marca 2012.

Žalobca bol vyzvaný súdom cestou právneho zástupcu dňa 4.03.2014, urgované dňa 10.06.2014 o náležitostiach zmlúv o spotrebiteľských úveroch v zmysle Novely Zákona 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, s poukazom na § 9 s tým, že v prípade nesplnenia niektorej podmienok, ktoré sú podmienené

tým, že nevzniká nárok veriteľovi na zaplatenie úrokov a poplatkov, a zmluva neobsahuje náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/, a § 10 ods. 1. K uvedenej výzve právny zástupca sa vyjadril dňom 17.06.2014, kde opakovane špecifikoval spôsob výpočtu výšky pohľadávky a zotrval na nároku na nedoplatku vo výške 828,00 €, a vo zvyšku uplatneného nároku sa odvolal na všeobecné obchodné podmienky, ktoré sa mali stať neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere majúcej za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá so žalovaným spĺňa všetky náležitosti ustanovenia Zákona 129/2010 s tým, že úhrady boli realizované priamo k rukám obchodného zástupcu, preto existuje len evidencia, ktorú pripojil k tomuto vyjadreniu, z ktorého dokladu vyplynulo, že sú uvedené výška jednotlivých splátok po dobu 13 mesiacov bez bližšej špecifikácie z čoho pozostáva predmetná splátka s dátumami úhrady a výška neuhradených splátok.

Podľa § 115a ods. 2 Novely O.s.p., číslo 335/2012 účinné od 1.1.2013, pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 cit. Zákona, ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000,-€, od toho okamihu ide o drobný spor.

Vzhľadom na to, že výška pohľadávky je do 1.000,-€, kde nie je potrebné nariaďovať pojednávanie. Súd rozhodol bez pojednávania, vyhlásil rozsudok.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Obč. zákonníka plného od 1.1.2008 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Obč. zákona v platnom znení, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa (Ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Obč. zákona, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršich svoje zmluvné postavenie.

Pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 9 ods.1/ Zákona č. 129/2010Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa odseku 2 tohto ustanovenia , zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti :

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale v období a za podmienok ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v inej zmluve sa použijú na vytvorenie kapitálu, je veriteľ povinný zrozumiteľne a stručne uviesť, či použitie takto vytvoreného kapitálu zaručuje splatenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru čerpaného na jej základe.

Amortizačná tabuľka podľa odseku 3 uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

Spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

Veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

Veriteľ alebo finančný agent nesmie ponúkať spotrebiteľovi výber rozhodného práva k zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorého zrejším cieľom je zbaviť spotrebiteľa práv, ktoré mu priznáva tento zákon.

Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom.

Zákon spotrebiteľský úver definuje ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru, alebo v inej právnej forme. Na posúdenie tejto okolnosti, či sa jedná o spotrebiteľský úver, zásadne je rozhodujúca akou právnou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje, teda či je to pôžička, úver, nepomenovaná zmluva, ale dôležitá je kauza, t.j. že sa jedná o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Takouto zmluvou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Spotrebiteľský úver upravuje jednak zákon o spotrebiteľskom úvere, ktorý hovorí o poskytnutí úveru spotrebiteľovi mimo jeho podnikateľskej činnosti, alebo povolenia, a vo vzťahu k Obchodnému zákonníku a účinky normy *lex specialis* a popri tejto špeciálnej norme požívajú výraznú ochranu spotrebiteľa v normách neprijateľných zmluvných podmienok spotrebiteľskej zmluvy, vrátane služieb na finančnom trhu, podľa § 53 Obč. zákonníka.

Vychádzajúc zo zákona č. 129/2010 účinného od 9.3.2010 o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa predpokladá, že zmluva o spotrebiteľskom úvere sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov, ak úverová zmluva neobsahuje náležitosti, podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/ r/ a y/- Súd dospel k záveru, že predmetná zmluva neobsahuje zákonom stanovené náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. i/ a to úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, a obdobia časových , keď dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby. Rovnako v zmluve absentuje náležitosť, v zmysle odseku 2 písm. k/ výška počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru a účely jeho splatenia. K primárnemu účelu právnej úpravu normami spotrebiteľského práva potom zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 9 ods. 2 , písm. k/ zmluvy o spotrebiteľských úveroch, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov viaže ku každej stavu uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako istiny, tak i úrok, a tiež prípadné poplatky. Naplnenie uvedeného účelu preto nemôže urobiť zadosť zmluva, neobsahujúca vyčíslenie výšky splátok istiny, úrokov aj

iných poplatkov. Tým vlastne zákon poskytuje primeranú ochranu právam spotrebiteľa pri uzatváraní úverových zmlúv, aby tieto neboli zavádzajúce ani problematickým údajom o úrokoch z ktorého nebude schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy reálne u poskytnutej a teda i celková cena za ktorých si požičiava, a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť. V tomto smere poukazujúc procesný súd na obdobné rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 2.10.2012 č.k. 10Co 169/2011 - 118 v spojitosti s konaním XC XX/XXXX-XX Okresného súdu Dunajská Streda ako aj zaujatého právneho názoru na ktorý odkazuje v tomto rozsudku Krajský súd a to uznesenie Krajského súdu v Trnave z 9.8.2011 č.k. 10CoE 313/2010-44. Rovnako z písomnej zmluvy nevyplýva úroková sadzba spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú uplatňovanie index, alebo referenčná úroková sadzba, uvedené sú len celkové náklady vyčíslené vo výške 167/27. Aj vzhľadom na neexistenciu splnenia podmienky podľa § 9 ods. 2 písm. k/ sa považuje takto uzavretá zmluva v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ za bezúročnú, a bez poplatkov. Preto súd nemohol priznať navrhovateľovi nárok na zaplatenie úrokov, ktoré uplatnil, ktoré pravdepodobne označil ako celkové náklady a ani poplatky, ktoré si vyčísľil podľa sadzobníka poplatkov u navrhovateľa.

Vzhľadom na to, pokiaľ ide o plnenie zo strany žalovanej je zrejmé, že zaplatila pohľadávku vo výške 3,00€, keďže úver je bez poplatkov a bez úročný, vznikol nárok žalobcovi na vrátenie len istiny 600,-€, po započítaní plnenia 597,00 €, je povinná žalovaná vrátiť.

V zmysle § 517 ods. 1 a 2 Obč. zákona, odporca sa dostal do omeškania z nezaplatením splátok, keď navrhovateľovi vznikol nárok na zaplatenie úrokov z omeškania stanovených zákonom v zmysle § 3 Nariadenia SNR č. 87/1995 Zb. v zmysle Novely č. 586/2008 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa Obč. zákonník, kde výška úrokov z omeškania bola stanovená o 8percentuálnych bodov vyššia, ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platný k 1. dňu omeškania splnením peňažného dlhu. Výška úroku Európskou centrálnou bankou v čase omeškania sa odporkyni činila $1,5\% + 8\% = 9,5\%$ Navrhovateľ si uplatnil úrok nižší než bol zákonom možný úrok z omeškania, z dôvodu ktorého súd priznal 9% z dlžnej sumy.

Podľa § 544 ods. 1 až 3 Obč. zákona, Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Z ustanovenia § 544 Obč. zákonníka vyplýva, že strany pre prípade porušenia zmluvnej povinnosti môžu dojednať zmluvnú pokutu, ktorý je účastník povinný zaplatiť pre prípad porušenia povinností vyplývajúcich zo zmluvy. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška nie je limitovaná, nemôže byť však v rozpore so zásadou zakotvenou v ust. § 3 Obč. zákonníka, t.j. nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. V danom prípade žalobca zmluvnou pokutou zabezpečil prípadné porušenie podmienok zmluvy, ak sa dlžník dostane do omeškania so splnením dlhu, a to celkové dlžné čiastky, ktorá zmluvná pokuta vo výške 3,30% sa stáva splatnou okamihu, keď sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky. Takto výška zmluvnej pokuty uplatnená žalobou bola vo výške 138,60 €, t.j. 3,30% z 600,-€ v celkovej výške 19,80 €, za sedem mesiacov omeškania od septembra 2011 do marca 2012.

Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, a teda ustanoveniu, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Značnú

nerovnováhu možno vysvetľovať ako právne postavenie spotrebiteľa, ktorému nedovoľuje alebo značne obmedzuje uplatňovanie nárokov prostredníctvom ktorých sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy, návrhy, už prijatého plneniam, alebo ktoré sa týkali možnosti odstúpenia od zmluvy. Neplatnosť takejto podmienky nespôsobuje neplatnosť celej zmluvy, pokiaľ túto podmienku možno oddeliť od ostatných častí zmluvy.

Poukazujúc na rozsudok súdneho dvora N. Z. Z. R.-XXX/XX J. V. XX.X.XXXX U.Q. W. N. A. O. P. M. C. R. Z. Č. Z. A. (XX/XX/ES) ktorý od členov štátov vyžaduje stanoviť, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť pri nekalej povahe takýchto podmienok.

Zmluvné podmienky dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve sa môžu odchýliť od podmienok upravených v Obč. zákonníku len v prospech spotrebiteľa. Akákoľvek dohoda v spotrebiteľskej zmluve, ktorá zhoršuje postavenie spotrebiteľa, alebo ktorou sa spotrebiteľ vopred vzdáva svojich práv, nie je možná. Spotrebiteľské zmluvy by mali byť vyvážené, a nemožno akceptovať, že spotrebiteľ má menej práv ako dodávateľ.

Žalobca dojednal zmluvnú pokutu platnú pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere v obchodných podmienkach v bode 3, kde sa dohodli, že pokiaľ dlžník/ spoludlžník nesplní svoj záväzok, podľa článku II Zmluvy o úvere, teda zaplatenie istiny a odplaty v celkovej výške 690,-€, je veriteľ oprávnený (žalobca) požadovať od dlžníka (žalovaného) zároveň zmluvnú pokutu z omeškania vo výške 3,3% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a vo výške 3,1% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky, pričom zmluvná pokuta bola splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky. Takýto spôsob dojednania zmluvnej pokuty súd považoval za nevyvážený vzťah voči spotrebiteľovi, ktorý nemohol ovplyvniť dojednanie zmluvy, ktorá bola pripravená ako formulárová zmluva, kde sa dopisovali len údaje týkajúce sa spotrebiteľa, a úveru, pričom dojednanie o zmluvnej pokute nie je dojednaním, ktoré by malo upravovať všeobecné obchodné podmienky, ktorých účelom v zmysle § 273 ods. 1 až 3 obč. zákona, je, aby časť obsahu zmluvy bolo obsiahnuté v týchto obchodných podmienkach, ktoré vypracujú odborné alebo záujmové organizácie, ktoré sú stranám uzatvárajúcim zmluvu známe, alebo k návrhu priložené a ktoré sú všeobecne známe stranám a sú vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami pre jednotlivé druhy tovarov, rozšírené sú, zaoberajú sa určitou oblasťou činnosti, práve pre podnikateľov sú tieto podmienky predpokladá sa v uvedenej oblasti, ktoré sa dotýkajú všeobecne známe. Žalovaný síce podpísal stranu zmluvy, ktorá je obsiahnutá sú obchodné podmienky aj rozhodcovská doložka, ale práve tým, že nemohol ovplyvniť obsah obchodných podmienok, a konkrétne dojednanie zmluvnej pokuty, sa dostal do nerovnomerného postavenia k veriteľovi, v dôsledku čoho tieto nepoživajú ochrany a považujú sa za neplatné. V tomto smere je potrebné poukázať na Judikatúre Európskeho súdneho dvora, ktorá vychádza zo systému ochrany zavedený Smernicami z myšlienky, že sa spotrebiteľ nachádza v nerovnomernom postavení voči predávajúcemu, alebo poskytovateľovi, čo sa týka vyjednávacej schopnosti, a to tak úrovne informovanosti, ktorého vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred vyhotovené predávajúcim alebo poskytovateľom, bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah (Rozsudok spojený ch veciach R. XXX/XX Q. R. XXX/XX Oceáno W. N. Q. A. N. N. XXXX T.-XXXX, K. XX, Q. Q. Z. Z. R. XXX/XX M. R. N. XXXX, T.-XXXXX K. XX).

Podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve 16ab) alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

V dôsledku neprijateľnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie, a žalovanému povinnosť splniť časti dojednania zmluvnej pokuty v prípade omeškania sa splatením dlhu, z dôvodov uvedených ako vyššie. S odkazom na ust. § 153 ods. 3 a 4 O.s.p., vzhľadom na to, že uvedená zmluvná podmienka je dojednaná opakovane každej jednej zmluve uzatváranej žalobcom, a s cieľom, aby žalobca sa zdržal používania tejto podmienky vo vzťahu k ostatným spotrebiteľom, aby nedochádzalo ich poškodzovaniu a zabezpečil im účinnú ochranu, súd v rozsudku, ktorej zamietol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorý spor sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vyslovil, že určitá podmienka používaná spotrebiteľských zmluvách je neprijateľná. Z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie žalobcovi, ako to vyplýva z výroku rozsudku.

Podľa § 151 ods. 3 O.s.p. Súd o trovách konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku vo veci samej

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia

cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1/ O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1/ O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 12,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože vykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a)

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods.3/ O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedú sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (§ 251 ods. 2 O.s.p.).